

ازدواج پدرخوانده و دخترخوانده ممنوع شد

قانونی که تا دیروز در چهارچوب قوانین کشور جایی نداشت اما از این به بعد با تصویب لایحه حمایت از کودکان بی سرپرست و بدسرپرست اجرا می شود.

قانونی که تا دیروز در چهارچوب قوانین کشور جایی نداشت اما از این به بعد با تصویب لایحه حمایت از کودکان بی سرپرست و بدسرپرست اجرا می شود.

مهر: لایحه حمایت از کودکان بی سرپرست و بدسرپرست، برای سازمان بهزیستی که از سال 88 تا به حال منتظر تصویب آن بود، لایحه پر پیچ و خمی به حساب می آمد. لایحه ای که 3 سال در مجلس منتظر ماند و در دست نمایندگان دو دوره از مجلس چرخید تا بالأخره به تصویب رسید.

نمایندگان روز یکشنبه، یک تبصره ماده 27 از این لایحه را تصویب کردند که بر اساس آن، ازدواج چه در زمان حضانت و چه بعد از آن بین سرپرست و فرزندخوانده ممنوع است؛ مگر در شرایط خاص. شرایطی که دادگاه آن را مشخص می کند و در واقع بعد از مشورت با سازمان بهزیستی به این نتیجه می رسد که چنین ازدواجی به مصلحت فرزندخوانده است.

اما تا قبل از تصویب این ماده اوضاع چطور بود؟

شرایط اعمال محرمیت در فرزندخواندگی بر اساس قواعد شرع اسلام، منعی برای ازدواج پدرخوانده با دختری که به فرزند پذیرفته وجود ندارد و دخترخوانده مادامی که به یکی از طرق شرعی برای به پدرخوانده اش محرم نشود، به او نامحرم است و مثل هر نامحرم دیگری می تواند به عقد مرد درآید.

توصیه تمام مراجع تقلید با این حال، توصیه تمام مراجع در چنین شرایطی اعمال محرمیت در فرزندخواندگی است که معمولاً از طریق ازدواج و روابط نسبی اتفاق می افتد.

آیت الله العظمی خامنه ای:

آیت الله العظمی خامنه ای، درباره حکم محرمیت فرزندخوانده می فرماید: «#171؛ فرزند خوانده حکم فرزند ندارد و با مرد و زنی که او را بزرگ می کنند محرم نمی شود مگر به وسیله رضاع با مراعات شرایط آن و یا ازدواج پس از بلوغ و رشد و قبل از بلوغ با اذن حاکم شرع و رعایت مصلحت طفل عقد موقت اشکال ندارد.»

آیت الله مکارم شیرازی:

آیت الله مکارم شیرازی هم در پاسخ به استفتائی درباره محرم شدن فرزندخوانده به پدر می گویند:

«#171؛ هرگاه مرد پدری داشته باشد و این دختر به ازدواج موقت او درآید بر این مرد و فرزندان او محرم می شود و اگر پسرانی از همسر دیگر دارد صیغه موقت دختر را برای خودش بخواند تا برای پسرانش محرم شود ولی در این صورت نسبت به خودش بعد از پایان مدت عقد موقت، محرم نخواهد بود.»

آیت الله محمد سعید حکیم:

آیت الله محمد سعید حکیم هم در پاسخ به استفتای مردی که دختری را به فرزند پذیرفته اما این دختر از همسرش شیر نخورده است،

می گویند: «#171؛ بر تو محرم نمی شود و فامیل تو نمی شود و از تو ارث نمی برد و تو از آن ارث نمی ببری و اگر بزرگ شود نمی توانی به او نگاه کنی.»

روش های محرم شدن در کلام آیت الله فاضل لنکرانی

در پاسخ به استفتای دیگری که از آیت الله فاضل لنکرانی انجام شده هم ایشان گفته اند: «#171؛ اگر کودک دختر شیرخواره باشد، با این روش ها به پدرخوانده محرم می شود:

1- شیر همسر انسان را بخورد، که در این صورت دختر رضاعی مرد می شود.

2- شیر مادر مرد را بخورد، که در این صورت خواهر رضاعی مرد می شود.

3- شیر خواهر مرد را بخورد، که دختر خواهر رضاعی مرد می شود و یا شیر دختر خواهر مرد را بخورد.

4- شیر زن برادر مرد را بخورد، که دختر برادر رضاعی او می شود و یا شیر دختر برادر او را بخورد.

5- اگر شیرخوار نباشد یا اگر شیرخوار است، افراد مذکور وجود ندارند می توان به وسیله صیغه نکاح موقت بین دختر و پدر مرد یا پدر

بزرگ او محرمیت ایجاد کرد. که در این صورت این دختر، زن بابای مرد می شود، ولی باید توجه داشت که اگر دختر نابالغ باشد، نکاح مذکور باید به اذن ولی شرعی او باشد. و در صورت نبودن ولی، باید از مجتهد جامع الشرائط اذن گرفت.

در هر صورت نباید صیغه محرمیت برای دختر بچه مفسده داشته باشد. بلکه رعایت مصلحت او لازم است. کما اینکه اگر دختر بالغ باشد اذن پدر یا جد پدری به احتیاط واجب معتبر است. و اگر کودک پسر و شیرخوار باشد، از راه های زیر می توان بین او و زن (مادر خوانده) ایجاد محرمیت کرد:

- 1- شیر همان زن را بخورد، که فرزند رضاعی او می شود.
 - 2- شیر مادر زن را بخورد، که برادر رضاعی زن می شود.
 - 3- شیر خواهر زن را بخورد، که پسر خواهر رضاعی زن می شود یا شیر دختر خواهر زن را بخورد.
 - 4- شیر زن برادر زن را بخورد، که پسر برادر رضاعی زن می شود یا شیر دختر برادرزن را بخورد.
- ... البته راه های دیگری هم وجود دارد، که فعلا محل ذکر آنها نیست. »